

Mida A+ külmpapil tähendab?

Jätkame Elamu veergudel energia lõpptarbijatele Euroopa vastavasisulistest regulatsioonidest ülevaate andmist. Käesolevas artiklis vaatleme, mida tähendab toote energiamõju ja nendega seotud ökodisain.

ANDRES JAADLA

Energiamõjuga toode on mis tahes kaup või selle üksikuna kasutatav osa, mille kasutamine mõjutab energiatarbimist ning mis lastakse turule ja/või võetakse kasutusele. Energiamõjuga toodetele langeb suur osa loodus- ja energiaressursside tarbimisest ühenduses, sest on ju energiatõhususe parandamine efektiivsema lõppkasutuse ühe valikuna oluliseks panuseks ühenduse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks seonduvate eesmärkide saavutamiseks.

Lisaks on toodetel, milliseid igapäevaselt kodumajapidamistes kasutame, veel mitmeid teisi olulisi keskkonnamõjusid. Enamiku turul olevate tooteliikide puhul võib sarnase funktsiooni ja võimsuse juures täheldada oluliselt erinevaid keskkonnamõjusid. Säästva arengu huvides tuleks pidevalt tegeleda nende toodete üldise keskkonnamõju vähendamiseks, eelkõige selgitades välja kahjulike keskkonnamõjude peamised allikad ja vältides keskkonnasaaste ülekandmist, eeldusel et seda on ilma üleliigsete kulutusteta võimalik saavutada.

Võimaldab valida tõhusama

Energiamõjuga toodete kasutamine avaldab otsest või kaudset mõju mitmesuguste energialiikide tarbimisele, olulisimad neist on elekter ja gaas. Seejärel on kehtestatud energiatõhususe nõuded sellistele energiamõjuga toodetele, mille kasutamine avaldab otsest või kaudset mõju mis tahes energialiigi tarbimisele.

Energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses on kehtestatud Euroopa Parla-

mendi ja Nõukogu direktiiviga 2010/30/EL. Selle direktiiviga kehtestatakse raamistik selliste siseriiklike meetmete ühtlustamiseks, mis käsitlevad lõpptarbijate teavitamist energia- ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisest energiamõjuga toodete kasutamisel. Samuti sellega seotud lisateabe andmist eelkõige märgistamise ja ühtse tootekirjelduse kaudu, võimaldades ühtlasi lõpptarbijatel valida tõhusamaid tooteid.

Direktiivi 2010/30/EL alusel on välja antud rida Euroopa Komisjoni delegeeritud määruseid, mis hõlmavad selliseid energiamõjuga tooteid, mille kasutamine avaldab olulist otsest või kaudset mõju energia- või vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisele ja millel on piisavalt potentsiaali energiatõhususe parandamiseks, kui teabe esitamine märgistuses võib stimuleerida lõpptarbijaid ostma tõhusamaid tooteid.

Kuidas energiamärgist lugeda?

Eestis peavad energiamärgistusega olema varustatud järgmised tootegrupid:

A klassi toode on kõige energiasäästlikum, G klassi toode aga kulutab energiaressursse kõige rohkem.

kodumajapidamises kasutatavad külmutusseadmed, pesumasinad, nõudepesumasinad, trummelkuivatid, televiisorid, tolmuimejad, kliimaseadmed, elektrilambid, valgustid, elektriahjud, küpsetusahjud, pliidikubud, kütteseadmed ja veesoojendid-kütteseadmed, samuti elamuventilatsiooniseadmed, tööstuslikud külmutusseadmed ning vedel- ja gaaskütusega köetavad kuumaveekatlad.

Energiamärgiste vorm on tooterühmade lõikes võimalikult ühetaoline ning igal juhul selgelt nähtav ja loetav. Märgistuse vormi aluseks on tähtedel A–G põhinev klassifikatsioon. A klassi toode on kõige energiasäästlikum, G klassi toode aga kulutab energiaressursse kõige rohkem. Mõnede toodete puhul (näiteks valgustid ja lambid) on kasutusele võetud kolm täiendavat klassi A+, A++ ja A+++, millest viimane tähistab kõige tõhusamat klassi. Kuna märgistusel on ühtne standard, siis ei erine erinevate tootjate sama energiaklassiga seadmed praktiliselt üksteisest oma säästlikkusest.

Paljusid energiamõjuga tooteid saab parema disainiga märkimisväärselt täiustada, et vähendada nende keskkonnamõju ja säästa energiat ning tulemuseks on ettevõtjate ja lõppkasutajate jaoks ka majanduslik kokkuhoid.

Toodete ökodisaini eesmärk on saavutada energiamõjuga toodete võimalike keskkonnamõjude vähendamiseks keskkonnakaitse kõrge tase, mis tuleb lõpuks kasuks toodete tarbijatele ja teistele lõppkasutajatele.

Lähemalt saab lugeda energiamõjuga toodetest tehnilise järelevalve ameti koduleheküljelt.
<https://www.tja.ee/et/valdkonnad/seadmete-energiatõhusus>